'Less one'; to exclude from Rabi Yehudoh – חסר אחת לאפוקי מדרבי יהודה

OVERVIEW

The גמרא בארות מלאכות concludes saying 'these are the אבות מלאכות, forty 'less one'', to exclude the view of ר"י who added two additional אבות מלאכות.¹ Our discusses the need for the משנה to repeat itself, saying ארבעים חסר אחת, twice.

asks: תוספות

- ²תימה דממנינא דרישא שמעינן לה

It is astounding! We can derive this (the exclusion of ר' יהודה) from the counting in the beginning of the משנה!

תוספות rejects a possible answer:

וליכא למימר תנא ושייר זהא אלו⁴ קתני -

And we cannot say that the משנה taught certain אבות and omitted other אבות, because the משנה states 'יאלו'!

תוספות anticipates a (related) difficulty:

רישא שמעינן לאפוקי מדר' אליעזר - ומיהו הא ליכא לאקשויי דהא מאלו דרישא שמעינן לאפוקי מדר' אליעזר - However we cannot ask this (following) question; that we can exclude the ruling of מברא based on the 'אלו' of the גמרא; so why did the מברא say that we exclude ר"א, only because of the אלו in the סיפא in the אלו

responds תוספות

- האיכא למימר דנקט ברישא אלו אבות משום דקאי אדקתני לעיל חייב על כל אב מלאכה דאיכא למימר ברישא אלו אבות הישא in the משנה, because this משנה is referring to the previous משנה which stated that he is liable for every אב מלאכה,

 $^{^1}$ The two מלאכות which שובט adds are שובט (lining up the threads of the שתי) and מדקדק (beating the threads of the ערב).

² The משנה begins with מהר אחם מלאכות מלאכות אבות (אלו); we can derive from there that the משנה is excluding the two which משנה adding. Why did the משנה need to repeat itself at the end and again say אלו וכו' חסר אחת.

³ We would not be able to exclude the two ר"י from the ר"י from the רישא alone because we could have said תנא ושייר, however now that the מ' חסר אחת are אבות are משנה that surely excludes the הוספות. This would seemingly answer תוספות חטפות node. however rejects this answer.

 $^{^4}$ It is apparent from גירסא that his גירסא in the משנה of our משנה was אלן מלאכות מלאכות אבות אבות אבות אבות יום אבות משנה.

⁵ The משנה by writing אלו indicates that only these are the אבות מלאכות to the exclusion of all others. The question remains why the repetition.

⁶ We cannot, therefore derive that there is חיום האב המקום האב, because the אלו merely means that these are the אבות מלאכות mentioned in the first משנה. However we can infer from the אלו that our משנה disagrees with ר"י and there are only 39 מלאכות, and we do not include השובט והמדקדק.

so our משנה continues to teach which are the אב מלאכות.

מוספות answers:

ויש לומר דממנינא דרישא לא שמעינן לאפוקי מדרבי יהודה -

And one can say; that from the enumeration of the רישא, we cannot know that the משנה seeks to exclude כ"י -

דאיכא למימר דלא חשיב אלא מלאכות חשובות -

For one can say that the משנה enumerates only prominent - מלאכות

-7אבל שובט ומדקדק אף על גב דמלאכות הן לא קתני להו משום דאינם מבוררות כל כך אבל However משנה, even though they are מלאכות, nevertheless the משנה did not teach them because they are not so clarified -

תוספות finds support for his answer:

וכהאי גוונא משני בפרק קמא דקדושין (דף טז,ב) גבי אלו מעניקין להן? - אלו משני בפרק קמא דקדושין (דף טז,ב) גבי אלו מחסכת מחשין אונא answers in a similar manner regarding the case of 'these (עבדים עברים) we gift to them'; the גמרא there states -

דבר שיש לו קצבה קתני¹⁰ דבר שאין לו קצבה¹¹ לא¹² קתני:

The ברייתא states only something which is set, however something which is not set, the ברייתא does not teach it.

SUMMARY

Occasionally, even when the word אלו or a number is mentioned the תנא may not list all the items if they are somewhat different from the entire grouping.

THINKING IT OVER

How many אבות are there according to ר' יהודה?¹³

_

 $^{^{7}}$ שובט are very similar to אורג respectively (and indeed that is why the שובט disagree with "ר"י), therefore the משנה does not mention them for they are not seen as distinguished מלאכות on their own.

⁸ Therefore from the 'חסר אחת' of the would not have excluded שובט ומדקדק (for the above mentioned reason), however now that the משנה repeats חסר, it certainly excludes, שובט ומדקדק.

⁹ The גמרא there asks (on ר"ל) why does not the במיתת האב mention that an אמה העבריה (who goes out במיתת האב according to ל"ל) receives הענקה.

¹⁰ An עבד and an אמה are free to leave at the end of six years of servitude; this is a דבר שיש לו קצבה.

¹¹ The death of the father is not set; he may or may not die at any time. We see that even though the ברייתא writes אל, nevertheless it may exclude certain cases. Here too even though it states 'ל"ט חסר א"ל, it may leave out certain מלאכות, which are not מבוררות.

¹² It should be pointed out that this was merely an attempted answer; however the גערא there refuted it. עיי"ש.

 $^{^{13}}$ See מתק שבת and מתק שפתים (on the גמרא).